

پیام ښاروال کابل به مناسبت ۶۹ ساله گی تاسیس نشریه پامیر

شصت و نهمین سالروز تاسیس نشریه پامیر را به خانواده بزرگ مطبوعات کشور و دست اندر کاران ریاست نشریات و آگاهی عامه ښاروالی کابل، تبریک و تهنیت می گویم.

نشریه پامیر که در ۱۵ عقرب یا به ۶۹ ساله گی گذاشته است، نام آشنا در عرصه مطبوعات کشور بوده و در زمره انگشست شمار روزنامه ها و نشریه های به شمار می رود که در درازنای عمر نشراتی خویش سعی کرده رسالت و مسوولیت رسانه ای خویش را در امر اطلاع رسانی، آگاهی دهی و روشنگری افکار عمومی انجام دهد.

نشریه پامیر که حلقه اتصال میان شهر و شهروندان تلقی می شود، افزون بر نشر اخبار و گزارش های مربوط به شهر و ښاروالی کابل، مضامین متنوع چون: مقاله ها، تبصره ها، معرفی ابدات و جلوه های تاریخی، رسم و رواج ها، مضامین طنزی و انتقادی را به نشر سپرده است که در کلسیون های نشریه به چشم می خورد.

اکنون که نشریه پامیر با چهره جدید به نشرات آغاز کرده تغییرات خوبی در محتوا و شکل آن به وجود آمده و جایگاه خود را در میان

بقیه ص ۲

از غصب زمین در دامنه های تپه شینه جلوگیری شد

با اقدام مسوولان ښاروالی کابل و پولیس حوزه مربوط، از غصب زمین در قسمت های تپه شینه واقع ناحیه دوازدهم که از سوی افراد زورمند غصب شده بود، جلوگیری شد. این ساحه که مربوط معدن جغل ریاست حفظ و مراقبت و کار ښاروالی کابل بود و جغل مورد ضرورت پروژه های ښاروالی کابل از آن تمویل می گردید، به دلیل غصب، مدتی متوقف شده بود. این ساحه با جدیت کامل از وجود غاصبان تخلیه و چهار دیواری های آن تخریب و زمینه انتقال دوباره جغل از این ساحه فراهم گردید.

پامیر ۶۹ ساله شد

ښاروال کابل:

با متخلفان نظم و اصول شهری برخورد جدی صورت می گیرد

به منظور موثریت اجرای پلان عملیاتی تحقق نظم شهری، نشستی به ریاست محمد داود سلطان زوی ښاروال کابل با اشتراک ریسان نواحی بیست و دو گانه این نهاد برگزار شد. در این نشست ښاروالی کابل قاطعیت و متخلفان و قانون گریزان، مختل کنندگان نظم و اصول شهری ابراز داشته تاکید نمود که جدیدت خویش را در خصوص حاکمیت

د دهمزنگ څلور لارې د پراخولو چارې بشپړې شوې

لارې د پراخیدو او د څراغونو او ترفیکی لارو ملدن کولو (له جزیره یی بڼې څخه په ده چي، د غي څلور لارې د پراخیدو ټولې

بیش از دوازده کیلو متر سرک در ناحیه سیزدهم به بهره برداری سپرده شد

کار ساخت و ساز ۱۲ کیلو متر سرک در ناحیه سیزدهم بعد از تکمیل توسط محمد داود سلطان

د نوي ښار پارک د بيارغونې چارې روانې دي

د زرغونو سیمو د ساتنې او پراختیا د لړۍ په دوام، د نوي ښار له پارک څخه غیر قانوني غرفې راټولې شوې. همدار راز په دې پارک کې د ۱۰ زره متر مربع په اوږدوالي سره د چمن کرلو چارې د بشپړیدو په حال کې دي او د ۲ زره مترو په اوږدوالي یې د څړوبولو سیستم جوړ او فعال شو. دغه پارک ټولو برخو د ښکلا لپاره هلي څلې روانې دي ترڅو په یو مصئون او غوره تفریحی پارک بدل شي.

په شپږمه او ۱۳ مې ناحیو کې د ښاري نظم عملیاتي پلان تطبیق دوام لري

د ښاري نظم عملیاتي پلان د پلي کولو په دوام،

به اساس پلان میثاق امنیتي و طرح کاهش ازدحام، بار دیگر به عموم اصناف، خصوصاً خبازان و دکانداران که تاسیسات شان در پیاده روها پیش برآمده گی دارند و یا اموال شان را در پیاده روها می گذارند، رسانیده می شود که هرچه عاجل، اقدام به برداشتن اموال شان نمایند. در غیر آن تاسیسات شان تخریب و با متخلفان برخورد جدی قانونی صورت می گیرد.

اطلاعیه!

پامیر اونیزه د پامیر غرونو په خیر تل سر لوړې پاتې شوې

د پامیر اونیزه د کابل ښاروالۍ نشراتي ارگان د لمړي ځل لپاره، له نن څخه ۶۹ کاله وړاندې یعنی د ۱۳۳۰ هجري لمريز کال د لړم د مياشتې په پنځه لسمه نيټه چاپ شوه او هغه مهال د جريدې په توگه خپریدله. دغې جريدې له هماغه لمړيو څخه د کابل ښار او کابل ښاريانو د ټولنيز ژوند، ستونزو، وړانديزونو او نيوکو په هکله مطالبو ته په خپلو پاڼو کې ځای ورکړی او آن تر نن ورځې پورې د ښاروالۍ او کابل ښاريانو ترمنځ د نښلونکي پله په څېر خپرونې لري. د پامیر ورځپاڼه په لمړيو کلونو کې په څلورو مخونو کې خپریدله او مرحوم احمد میر (رويان) يې لړسې مسوول مدير وو. دغې ورځپاڼې د خپل عمر په اوږدو کې ډيرې لوړې ژورې ليدلې، خو بيا هم لکه د نورو دولتي خپرونو او ورځپاڼو په څېر يې خپله نشراتي کړنه تعقيب کړې. په دغه نشراتي ارگان کې د هيواد ديو شمير نامتو او قلم لرونکو، پوهانو، فرهنگيانو او د فرهنگ مينه والو، قلمي آثار او ليکنې خپرې شوي او اوس هم خپرېږي چې ورسره جوخت يې کيفيت نور هم لوړ شوی او د هيواد ديو شمير نورو مشهورو ورځپاڼو او جريدو په کتار کې يې ځان ته ځای موندلی. که چېرې ددغې اورځپاڼې کلکسيون ته نظر وچول شي، نو دا به په ډاگه شي چې په رښتيا هم ددغې اونيزې مخونه او پاڼې په ټولنيزو، سياسي، اقتصادي، هنري او فرهنگي ليکونو ډکې شوي، چې دا ټول د هغه د تکړه او فرهنگپالو،

واقعپوه او ښاري پسيښې خپلو علاقه مندانو ته نشر کړي. همدا شان ديدايې اونيزې، مسوولين، چلونکي او نور قلمي همکاران، هغه کوي ترڅو د پامير اونيزه د پامير دغرونو څوکي ته لوړه کړې او د نورو مسلگونو، ورځپاڼو، جريدو او نورو خپرنديو ارگانونو په سر کې ځای خپل کړي. په پاې کې مې ددغې تاريخي او ډير عمر لرونکې اونيزې د ۶۹ کليزې په مناسبت د کابل ښاروالۍ مشرتابه پلوي، کارکوونکو او ديدايې اونيزې چلونکو او قلمسي همکارانو ته د مبارکۍ د ويلو ترڅنگ، پامير اونيزې ته د لوي خداي له دربار څخه د لا بريا ليدونو او پرمختگ غوښتنه کوم او هغه د هيواد د نورو خپرنديو ارگانونو په منځ کې تل سر لوړې غواړم. ناصري

مسوولينو او کارکوونکو د وړتيا او زيار ايستې ښکارندويي کوي. پخوا دغې ورځپاڼې د يوه مديريت په چوکاټ کې خپرونې درلودې، خو وروسته بيا دغه مديريت، رياست ته لوړ شو، چې اوس هم د کابل ښاروالۍ د نشراتي ارگان په توگه په برياليتوب سره فعاليت کوي. که چېرې اوس مهال يې پاڼو ته نظر وچول شي نو به ليدل شي چې دا اونيزه ډير ښه او په زړه پورې، ښاري، ټولنيز، سياسي، اقتصادي، هنري او فرهنگي مطالب په خپل زړه کې لري، چې په ډيرو برخو کې د ښاروالۍ فعاليتونه او نور ټولنيز مسائل نشر ته سپاري. پامير اونيزه سره له دې چې اوس هم يو لړ ستونزې او خنډونه په خپل مخ کې لري، خو بيا هم په دې توانيدلې ترڅو د کابل ښار ديوې روښانه او ځلانده هند ارې په څېر، ښاري

گذری در شهر

هر کس به طریقی دل شهر را می شکند!

مرد شيكپوش از كلين موتور لوکس قوطی نوشابه راروی جاده پرت کرد و لولان لولان در آبرو افتاد، گفتم عجیب شهری شده، آدم های شيكپوش که در ظاهر نمادی از سلیقه خواننده می شوند هم در آلوده گی محیط زیست نقش دارند، تخيلم پرکشید و به پرواز در آمد، به گذشته رفتم، چهاردهم پیش در مقابلم سبز شد، شهری در نظرم مجسم شد، شهر پاک، با نظم، شهری که در آن فرهنگ شهرنشینی رعایت می شد. کسی قوطی نوشابه و پوست میوه را روی سرک ها و پارک ها پرت نمی کرد. کسی با اعمار ساختمان بلند طبقه در ساحات رهايشی بنور آفتاب را بروی خانه های همسایه بسته نمی کرد، کسی با تخلیه مواد ساختمانی در کنار جاده ها راه عام را بروی مردم بسته نمی کرد، کسی با افزاز کتاره های آهنی پیاده رو را به ساحه سبز منزل خویش از اختیار مردم خارج نمی ساختند، رانندگان در جاهای نامناسب

دیگر، کارگران تنظیف خاکروبه ها و زباله ها را از میان آب روهای کنار جاده ها بیرون می کشیدند و شماری دیگر، لای و لوش را در موترهای تنظیفی تخلیه کرده و به بیرون انتقال می دادند تا در هنگام بارندگی آب گرفتگی های سال های پیشین تکرار نشود. کمی پیش رفتم، مردی سطل زباله را در داخل دریا تخلیه می کرد، گفتم شمال برادر، دریای کابل مظهر زیبایی شهر است، در دیگر کشورها مردم با ساختن دریا های مصنوعی، جلوه های طبیعی را به شهر شان بر می گرداندند، اینقدر جفا کاری و ناروایی به دریای شهر یعنی چه؟ آیا اینجا زباله دانی است؟! با چشم های از حدقه بر آمده اش سراپایم را ورنده کرد، سطل زباله را از روی دیوارهای استادی پرتاب کرد و پی کارش رفت. با خود گفتم، معلوم نیست که با دخالت های پیدا و پنهان در آلوده سازی شهر، چگونه ممکن خواهد بود، کارگران تنظیف به تنهایی بتوانند به نظافت شهر رسیده گی نمایند. نادیه مروت

که سبب نقض مقررات ترافیکی می شد، موترش را توقف نمی داد، کسی آبروها را با زباله ها و خاکروبه ها مسدود نمی کرد. کسی مواد ساختمانی را کنار سرک ها تخلیه نمی کرد. صدای دلخراش موتری که در مسیر مخالف در حرکت بود رشته ای افکارم را برید و به راه خود ادامه دادم. در گوشه ای

سر مقاله

پامیر شصت و نه ساله شد

یانزده عقرب برابر است با شصت و نهمین سال تاسیس نشریه پامیر، این نشریه در سال ۱۳۳۹ خورشیدی در آغوش مطبوعات کشور، چشم گشود و در درازنای فعالیت های نشراتی خویش، با فراز و نشیب های فراوانی روبرو شده و با همه دشواری ها توانسته است رسالت و مسوولیت خویش را در قبال شهر و ښاروالی کابل ایفا کند. پامیر گاهی با چشم باز همه قضایا را دیده و به داوری نشسته، زمانی هم چشم بسته، بیاتر گفته هایی بوده که مردم از شنیدن و پذیرفتن آن سر باز زده اند. در زمان ښاروالان آگاه و خبره، با عطف توجه آن ها نشریه پامیر قوس صعودی و ارتقایی خود را پیموده و برعکس در زمانی که ښاروالان کمتر به آن توجه کرده اند، پامیر کارایی کمتری داشته است. اکنون که نشریه پامیر پا به ۶۹ ساله گی گذاشته است، بر اثر توجه رهبری ښاروالی کابل و ریاست نشرات، افزون بر این که، در محتویات نشریه پامیر دگرگونی های به میان آمده است در کنار آن، کانال های الکترونیکی مانند ویسایت، فیسبوک، تویتو، یوتوب و تلگرام نیز همزمان به فعالیت رسانه یی و فرهنگی می پردازد. دست اندر کاران ریاست نشرات، مصمم اند که از طریق کانال های الکترونیکی و بخصوص نشریه پامیر، در نزدیک ساختن شهروندان با ښاروالی کابل به مثابه زبان گویای شهر و ښاروالی کابل، تحولات و دگرگونی ها را بیشتر بازتاب دهند. هر چند این امر داشتن امکانات بیشتری را ایجاب می نماید، اما از آنجایی که رهبری ښاروالی کابل توجه جدی و علاقه مندی فراوان به کارهای فرهنگی و رسانه یی دارند، ریاست نشرات و آگاهی عامه را فرصت بیشتر می دهد تا رسالت رسانه یی خویش را مضاعف کرده و نقش موثرتری را در اطلاع رسانی، آگاهی دهی، روشنگری و بلند بردن فهم جامعه به عهده بگیرد.

پیام ښاروال ...

خانواده مطبوعات کشور احراز کرده است. این امر نشان دهنده آن است که پامیر پس از یک دوره رکود کوتاه دوباره نفس تازه بر آورد و رسالتی را که به وی سپرده شده است سعی می ورزد به خوبی انجام دهد. رهبری ښاروالی کابل با حمایت از آزادی بیان که یکی از دست آوردهای بزرگ دولت و مردم ما به شمار می رود، انتظار دارند تا پامیر افزون بر نشر اخبار، گزارش ها و رویداد های شهری، پلان ها و برنامه های توسعه ای و انگشافی در شهر، مضامین متنوع تاریخی، فرهنگی، ادبی، معرفی جلوه ها و جاذبه های شهر کابل، ترویج و تلقین فرهنگ شهر نشینی، نشر مضامین انتقادی از ضعف ها، نارسایی ها، کم کاری و ندانم کاری های اداره ښاروالی کابل، همچنان پیشنهاد های سازنده، نظریات و انتقادهای موجه شهروندان را نیز انعکاس دهد، تا باشد نشریه پامیر به مظهر آینه شهر مبدل گردد. در اخیر موفقیت های مسوولان و دست اندر کاران ریاست نشرات و آگاهی عامه را در راستای ایفای مسوولیت و رسالت رسانه یی شان در امر خدمت گذاری به شهروندان کابل، از خداوند بزرگ خواهانم.

محمد داود سلطان زوی
ښاروال کابل

به مطالبات شهر و خواست زمان پاسخ دهیم!

برورده

کابل شهر است که در زیبایی و سرسبزی، چون نگینی بر انگشتر زمان می درخشید و لقب زیباترین شهرها را کسب کرده بود، اما امروز آن رونق و زیبایی گذشته را ندارد. بدون شک در این سراسیمگی ها عوامل و دلایل بسیاری وجود دارد که از بروز جنگ های داخلی گرفته تا ورود اجباری مردم از ولایات و روستاها به دلیل نبود امنیت و بازار کار، سبب شده است که تپه ها و دامنه های کوه ها و ساحات سبزی، به محلات مسکونی مبدل شود، افزون بر آن خشک سالی ها، قانون شکن ها، خود سری ها و به مه چه گفتن ها، موارد مهم دیگری اند که هر کدام به نحوی اثرهای منفی به جا گذاشته و طبیعت زیبای شهر، دست خوش به میالاتی گردیده است. اما آن چه که به عنوان پرسش مطرح بوده این است که چرا نهادها و ادارات دولتی در نزدیک به دو دهه که فرصت های مناسبی در اختیار داشتند نتوانسته اند با عملی کردن پلان های توسعه و انکشافی، جلو خود سربهارا بگیرند؟ در سویی دیگر وقتی می گویم سرسبزی و پاکیزگی، ریشه در باورها و اعتقادات دینی ما دارد و میراث مدنیت به شمار می رود و مردم نیز در گذشته ها با راه اندازی

په کابل ښار کې د نظم راوستلو په موخه هلې ځلې کېږي شوي

ناصری

په ښار کې د لېږد وسایطو د کچه گونځی له امله ترافیکي ستونزې، دښار په کڼی میشتو سیمو کې د گړخنده پلورونکو شتون، د هیوالو له خوا د خینو پلو لارو ولکه کیدل، د ښاریانو تگ راتگ د پلو لارو پرځای په عمومی سړکونو کې، د یو شمېر ښاریانو نه پاملرنه د ښار پاکوالی ته او داسې ورته نور مسایل هغه څه دی چې، نن ورځ یې د کابل ښار نظم گټلوو کړې اودغه کار د انډینېټې ور برېښی . اوس پوښتنې دا دی چې، ولې مونږ قانون ته په سپکه سترگه گورو او ولې قانون ماتوونکی یوو؟ ولې هیوالو او گړخنده پلورونکو پلې لارې ولکه کړې، ولې مونږ دپلو لارو پرځای په عمومی واټونو کې تگ راتگ کوو، ولې ځینې چلونوونکی ترافیکي قوانین او مقررات په پام کې نه نیسی، ولې په ښار کې رستورانونو خپل د کباب پخولو لوبښی د پلو لارو په سر ایښی؟ ولې هیوال او نور گړخنده پلورونکی، خپل ټول شوی کثافات د ښار په سیند کې غورځوی، ولې ښاریان د خپل ښار او چاپیریال پاکوالی ته پاملرنه نکوی؟ او که چیرې

دښار هرلوری ته وکتل شوی، نو له ډیرو نورو داسې پوښتنو سره به مخ شو چې تراوسه پوری یې ځواب ندی موندل شوی . نو ددغو ټولو پوښتنو چې زموږ له بې پروایۍ او نه پاملرنې له امله رامنځته شوی، ځواب په څوک او کوم ارگان ورکوی؟ که چیرې ددغو پوښتنو د ځواب ویلو مسوولیت د کابل ښاروالی، د ترافیکو مسوولینو او د نورو اړوندو ادارو په غاړه واچوو، نو زموږ مسوولیت او دنده به څه وی؟ آیا په تیرو وختونو کې زموږ ښاری فرهنگ همدا

ډول وو او همداسې موږ له قانون او مسوولیت څخه تېښته کوله چې نن ورځ یې کوو؟ اوس کابل ښار چې، د ټولو ښاریانو گډ کور دی او یا رغونې او سمسورتیا ته اړتیا لری، په همدې موخه کابل ښاروالی، په ښار کې د نظم راوستلو په موخه یو ځل بیا هلې ځلې پیل کړې دي، زموږ ټولو دنده او مسوولیت دی چې په دې برخه کې له کابل ښاروالی سره مرسته شو او دخپل ښار په پاکولو او سمسورتیا کې برخه واخلو، خپلې مټې راوغاړو ترڅو مو له یوې خوا دغه تاریخي ښار او دهبواد زړه بیرته جوړ شوی او له بلې خوا به خپل افغاني اصیل فرهنگ بیرته راژوندی کړو . که چیرې موږ په ریښتینولۍ سره د ټولنیزو کارونو په سرته رسولو کې برخه واخلو او دښار په اړه خپل مسوولیت سرته ورسوو نو له شک پرته به ډیرې نورې ستونزې په ډیره لږه موده کې دښار له مخی لرې شی.

صدای همشهری

شهری، نظم، زیبایی و پاکیزگی شهر است، اما در دهه های اخیر که مردم از ولایت ها و روستاهای دور افتاده کشور به دلیل مشکلات اقتصادی و امنیتی به شهر کابل سرازیر شده و بخاطر نبود فرصت های مناسب شغلی، اکثر آن ها به دستفروشی روی جاده های مزدحم شهر رو آورده اند، این کار سبب شده است تا

تحرك و تلاش در نبض کاری شاروالی کابل سبب گردیده تا افزون بر کارهای مهم و اساسی در ساخت و ساز شهر، با عملی شدن پلان نظم شهری، اندک اندک بینظمی و پراکنده گی ها از بستر شهر دور گردد. عملی شدن پلان نظم شهری، استقبال گرم باشندگان پایتخت را در پی داشته است، چنانکه دو تن از شهروندان که گپ و گفت شان بر محور این مسئله می چرخید، باهم چنین می گفتند: اولی: شاروالی کابل در این اواخر یک گام خوب دیگری را برای تامین نظم شهری برداشته است، در جاهای که پلان نظم شهری عمل شده، پیش برآمده گی دکان ها و غرفه های که در پیاده روها گذاشته شده بود و مانع رفت و آمد رهگذران می گردید، به چشم نمی خورد. به یاد دارم چند هفته پیش کراچی های سیار دستفروشان، حتی تا نیمه های سرک به پیش آمده بود که وسایط نقلیه بسیار به مشکل از این مسیرها عبور می کردند. دومی: یکی از ویژه گی های زنده گی

اطلاعیه ...
بروریت نشر اعلان کرایه دهی یک باب دکان خبازی به مساحت (۶۲) متر مربع واقع سلیم کاروان مربوط ناحیه دهم شاروالی کابل دارای شماره مشخصه ۵۰۳۰/۱۳۹۸ KM/NCS/L-۰۰۳۰/۱۳۹۸ محترم عبدالجمیل ولد در محمد در جلسه مزایده (آفرهای سربسته) با ارایه بلند ترین قیمت ماهوار مبلغ (۲۵۰۰۰) بیست و پنج هزار افغانی برنده گردید. با وجود تماس های مکرر حاضر به عقد قرارداد نمیگردد. موضوع به استیذان شان رسانیده می شود اگر الی پنج یوم بعد از تاریخ نشر اعلان حاضر نگردید پول تضمین شان ضبط میگردد آنگاه حق شکایت را ندارد.

این مشکل رسیده گی می نماید، شهروندان نیز به متابه مالکان شهر مسوولیت دارند تا در تامین نظم شهری همگام با شاروالی کابل حرکت کنند. اولی: گفته می شود شاروالی کابل با برنامه های دقیق و سنجیده شده وارد کارزار تامین نظم شهری گردیده و تاکنون نتایج آن نیز مثبت بوده است. ادارات مسوول دیگر نیز سعی کنند با فراهم سازی فرصت های شغلی، زمینه بازگشت دوباره آن ها را به ولایت های شان فراهم سازند، زیرا به هر اندازه که فشار سنگین نفوس از شانه های شهر کم گردد، به همان اندازه شاروالی کابل فرصت می یابد با عملی کردن پلان ها و برنامه های انکشافی و توسعه ای که پاسخ گوی نیاز مندی های شهر پیشرفته است، نظم و انتظام شهری را بهبود ببخشد. اکنون شهر کابل ده برابر بیشتر از ظرفیت موجود، نفوس را در خویش جا داده است که این مشکل، شاروالی کابل را در عملی کردن به موقع پلان ها به دشواری مواجه ساخته است.

شهریاری بر اورنگ سخن

دمی با شاعر و نویسنده خوش کلام کشور

سپید سادات

عزیزه عنایت فرزند محمد کریم در ولسوالی اندخوی ولایت فاریاب دیده به جهان گشوده است. از اینکه پدرش شغلی نظامی داشت، بخاطر وظیفه فامیل را به کابل انتقال داد و خاتم عنایت در کابل بزرگ شد و بعد از ختم تحصیلات، مدت ۲۵ سال در وزارت آب و بسرق آن زمان ایفای وظیفه نمود. خانم عنایت بخاطر شرایط نا مساعد افغانستان را ترک و در کشور هالند پناهنده شد و بعد از آموختن زبان هالندی، بحیث آموزگار در مکاتب هالند، مصروف تدریس فرهنگ افغانستان شد. خانم عنایت از چهره‌های توانمند دنیای شعر و ادب کشور است که از دوران کودکی عشق و علاقه‌ی فراوان به شعر داشت و از سن 22 سالگی، در حالیکه مادر سه فرزند بود به سرودن شعر آغاز نمود. مدت هشت سال نزد قندی آغا بیدل شناس معروف کشور تلمذ نمود و موضوعات مهمی چون علم عروض و بیدل شناسی را آموخت. خانم عنایت بیشتر در قالب‌های مخمس، مثنوی، رباعی، قطعه و غزل شعر می‌سراید و سروده‌هایش یکی پی دیگری، در روزنامه‌های آن وقت مانند: روزنامه بیدار مزار شریف، روزنامه فاریاب، روزنامه انیس، مجله آواز و مجله ژوندون به نشر می‌رسید. فقر و بدبختی، ناله‌ی بیوانیان، بی‌عدالتی در حق زنان، عشق و علاقه به وطن و منظره‌های طبیعت، انگیزه‌های است که این بانوی فرهیخته را به سرودن شعر می‌کشاند. از خانم عنایت تاکنون هفت دفتر شعری بنام‌های: سیر زندگی، فروغ سحر، دخت غروب، گلچین اشعار، شام نیلی، دخت شفق، نگین راز و دو جلد کتاب داستانی بنام‌های مرد اسیر و آندوه فریاد اقبال چاپ یافته است.

آنها در کتاب‌های دانی‌های که از طرف شاروالی در نقاط مختلف شهر گذاشته شده بیندازند. همچنان شهروندان می‌توانند با غرس نمودن یک اصله نهال در داخل حیاط و یا پیشروی منزل خویش به زیبایی و سرسبزی محیط زیست بیفزایند. فرهنگ نظافت و صفایی شهر را هر فرد می‌تواند از خود شروع کند و برای دیگران مخصوصاً برای اطفال خانواده نیز بیاموزاند، همچنان استادان مکاتب در کنار موضوعات مختلفی علمی که به شاگردان می‌آموزانند، نکاتی را در مورد چگونگی رعایت نظافت شهری نیز برای شاگردان مکاتب بیاموزانند و برای شان گوشزد کنند که پوست کپله و قطی نوباره را بروی سرک‌ها و کوچه‌های نیندازند.

نمونه شعر:

مشعل امید!

ای ستاره در دل شب قصه‌ی شب‌ها بگو
از زمین و آسمان‌ها زان مه‌ی زیبا بگو
از غرور ابرهای سرکش و بالنده‌ی
از شکوه آبشاران پهنه‌ی دریا بگو
وز بساط سبز جنگل کاندران پیچیده است
نغمه‌های مرغکان و بلبل شیدا بگو
رازها دارد سیه‌شب‌های گردون دردلش
از شی‌تاریک مجنون، وز غم لیلای بگو
از سکوت تلخ شب‌های دراز دردمند
از دل تنگ اسیری حلقه‌ی در پابگو
وز شکوه شهرها و برق و زرق نیمه شب
کاندران شاد اند و از مستی و از غوغا بگو
دیده‌ای تو کلبه‌ی تاریک بی‌نان و هوا؟
روزی نبود که بینی قصه‌اش آنجا بگو
آسمان بر حال مظلومان گر گریه‌دمی
داستان مردم دلخسته‌ی مارا بگو
تا (عزیزه) مشعل امید باشد در کفت
صبحگاهان در حضوری مالک دل‌ها بگو

وضاحت این لهجه‌ها هماهنگی دارد. به گونه مثال در زبان عامیانه کابل و نیز در لهجه‌ی مردم پروان، واژه (سوی) به شکل (سون) (واژه گلو) به شکل گلون و همچنان فعل (خاست) به صورت (خیست) تلفظ می‌گردد که این اشکال تلفظی در دیوان شمس فراوان مورد کار برد قرار دارد، توجه کنید به این بیت زیر:
امروز گویم چون کنم یک باره دل را خون
کتم
وین کار را یک (سون) کتم چیزی بده
درویش را
کتاب شهریاری بر اورنگ سخن با ۱۸۰ عنوان
سپوزمی سادات

هر چند زبانشناسی علم است منحصر به چند دهه اخیر، اما دانشمندان روزگار ما جسته و گریخته، از اینجا و آنجا تجربه‌های قابل ملاحظه‌ای از این علم کسب کرده‌اند. پیش از تدوین زبانشناسی، ادبیات کهن ما مملو از مميزات این علم بوده است. شهریاری بر اورنگ سخن، نام کتاب ارزشمند و پر محتوای پروفیسور دکتور محمد حسین یمین استاد دانشکده زبان و ادبیات پوهتون کابل است که با قطع و صحافت دلپذیر در ۱۲۵ برگه، به تیراژ پنجمصد جلد حلیه طبع پوشیده است. پروفیسور یمین زبانشناس، محقق، نویسنده و شاعر رمز آشنای مادر کتاب شهریاری بر اورنگ سخن، ویژگی‌های زبان دلکش و بیان روانبخش خداوندگار بلخ جلال‌الدین محمد را در دیوان شمس به تحریر در آورده، در یافت‌های علمی-ادبی و تعلیمی-عرفانی مولانای بزرگ را روی موضوعات زبانی و ادبی به بررسی گرفته است. پروفیسور یمین با تحلیل دقیق و دانشمندانه این حقیقت را بر ملا ساخته که مولانا در دیوان شمس از لحاظ زبانی در واقع پاسدار ویژه‌گی‌های مشترک گویشی زبان فارسی دری بوده است. کار برد واژه‌های که در مناطق دری زبان‌های کشور به اصوات مختلف لهجه ادا می‌گردد، در دیوان شمس به

واژه گل در سروده‌های شاعران

ای گل خوش نسیم من بلبل خویش را مسوز
کز سر صدق می‌کند شب همه شب دعای تو
شاعران نکته سنج فارسی، از خصوصیات و ویژه‌گی‌های گل‌ها به خوبی آگاه بوده و طی قرن‌ها، تشبیهات و استعارات فراوانی از گل‌ها نموده‌اند.
لاله:
سرخ‌گی گل لاله را شاعران، گاهی به پنجه و دست حنا شده‌ی یار و زمانی فراتر از تشبیه، لاله در سروده‌های آنان، استعاره از رخ زیبای یار است.
لاله دیدم روی زیبای تو ام آمد به یاد
شعله دیدم سرکشی‌های تو ام آمد به یاد
در بیت زیر از رودکی سمرقندی، سرخی گل لاله به پنجه‌ی حنا شده نو عروسان تشبیه شده غلامی
خیال انگیز، در غنمندی سروده‌های شان سود برده‌اند.
رودکی سمرقندی که اشعارش پایه‌های نخستین شعر فارسی را شکل می‌دهد، از گل‌ها بخاطر زیبایی ابیاتش فراوان استفاده کرده است.
ای از گل سرخ رنگ بر بوده و بو
رنگ از پی رخ روده، بو از پی مو
گلرنگ شود، چو روی شویی، همه جو
مشکین گردد، چو مو فشانی، همه کو
در دیوان شاعران دیگر نیز گل‌ها و گیاه‌ها به تکرار ذکر شده است، گل نزد شاعران مفهوم زیبایی و نماد ظرافت و لطافت است.
تاب بنفشه میدهد طره مشک سای تو
برده غنچه میدرد خنده دلگشای تو

با خوانش اشعار فارسی ملاحظه می‌شود که پیوند مستحکمی بین عناصر طبیعت و شعر فارسی وجود دارد، اگر سری به دیوان شاعران بزنی، ابیاتی فراوانی وجود دارند که از عناصر طبیعت به ویژه گل‌ها نام برده شده است. از صدها سال بدینسو، واژه‌های گل و گیاه مورد توجه نویسندگان و ورد زبان شاعران بوده است. گل، این عنصر دلبرای هستی، جایگاهی پس‌بلندی در سروده‌های شاعران و نگاشته‌های نویسنده‌گان داشته است. خالقان سخن، گاهی آن را به رخ زرد و دل‌ریش عاشقان و گاهی هم به چشم و زلف معشوقان تشبیه کرده‌اند. سخنوران فارسی، گاهی از زبان گل سخن گفته‌اند و گه گاهی گل‌ها را مخاطب خویش قرار داده در گفتار باز نموده‌اند. ذکر و یاد گل‌ها در آثار نویسندگان و سروده‌های شاعران بدین معناست که آنان از گذشته‌های دور با خاصیت و طبیعت گل‌ها آشنایی داشته و به آن‌ها توجه می‌کرده‌اند.
ای که سر تا پایت از گل خرمن است
رحمتی کن بر گلدای خرمن
رد پای گل‌ها را حتما می‌توان، در سروده‌های شاعران نخستین فارسی سراغ کرد، از رودکی سمرقندی گرفته تا شاعران معاصر، همه به نحوی از این عنصر وصف ناپذیر و

عاشقانه‌ها

دل‌های ما که به هم نزدیک باشن
دیگر چه فرقی می‌کند
که کجای این جهان باشیم
دور باش اما نزدیک
من از نزدیک بودن‌های دور می‌ترسم
***
اشک رازبست
لبخند رازبست
عشق رازبست
اشک آن شب لبخند عشقم بود
قصه نیستم که بگوئی
نغمه نیستم که بخوانی
صدا نیستم که بشنوی
یا چیزی چنان که ببینی
یا چیزی چنان که بدانی
من درد مشترکم
مرا فریاد کن
چه جالب است
ناز را می‌کشیم
آه را می‌کشیم
انتظار را می‌کشیم
فریاد را می‌کشیم
درد را می‌کشیم
ولی بعد از این همه سال
آنقدر نقاش خوبی نشده‌ایم که بتوانیم
دست بکشیم
از هر آنچه که آزرمان می‌دهد
شاملو

جمنازیوم ورزشی شاروالی کابل، بستر مناسب برای رشد و بالندگی ورزش کاران

شاروالی کابل ۱۲۰ تن می‌باشند که از این میان ۵۰ تن آنان دختران هستند و در ۱۲ تیم مختلف ورزشی، زیر نظر مربیان با تجربه مصروف تمرین می‌باشند. تیم‌های شاروالی کابل شامل والیبال، فوتبال، اتلتیک خفیفه، پهلوانی، جودو، جمناسستیک، موریتی، پهلوانی زور خانه‌یی، بوکس، نیک، باسکتبال، کبیدی و کریکت می‌باشند. پرسش: با توجه به تلاش‌ها و ایجاد فرصت‌های مناسب برای ورزش، عملکرد ورزشکاران شاروالی کابل، در میدان‌های مسابقه چگونه بوده است؟ پاسخ: تیم‌های ورزشی شاروالی کابل همواره در میدان‌های رقابت، در مقابل حریف‌های قدرتمند بسیار خوب درخشیده‌اند و نتایج خوب به دست آورده‌اند، هم اکنون ۹۰ درصد

صدها تن جوان اعم از دختر و پسر در تیم‌های ورزشی شاروالی کابل تنظیم گردیده و زیر نظر مربیان با تجربه به فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند، افزون بر آن ورزشکاران شاروالی کابل با درخشش عالی در مسابقات، به عنوان حریف قدرتمند صفت آرای می‌کنند و افتخارات بزرگی را بدست آورده‌اند. خبرنگار پامیر سوری به جمنازیوم ورزشی شاروالی کابل زده و گفت و شنودی را با فرهاد مدیر جوانان آمریت ورزشی انجام داده که تقدیم می‌گردد. پرسش: در مورد تعداد ورزشکاران و تیم‌های ورزشی شان بگویید که در چند تیم ورزشی مصروف فعالیت‌های ورزشی‌اند؟ پاسخ: در مجموع ورزشکاران تیم‌های

شاروالی کابل افزون بر انجام سایر کارهای خدماتی، توسعه و انکشافی در شهر، فرصت‌های مناسب ورزشی را نیز برای ورزش دوستان فراهم کرده تا آنان بتوانند قله‌های بلند پیروزی را فتح کنند. شماری از ورزشکاران که در کانون ورزشی شاروالی کابل پرورش دیده‌اند، گام‌های شان تا میدان‌های بزرگ خارجی نیز باز گردیده و با برافراشتن پرچم ملی کشور در کنار پرچم‌های سایر کشورها، افتخاراتی را بنام افغانستان ثبت کرده‌اند. از سوی دیگر در وضعیت کنونی که دخانیات و مواد مخدر مانند اژدها دهان باز کرده و سلامتی جوانان را به یغما می‌برد، ورزش به عنوان بزرگترین سپر دفاعی، سلامتی شهروندان تضمین می‌نماید. امروزه

بود، اجرای نمایشات ورزشی در دهکده افغانستان که به مناسب گرامی داشت از سالروز استقلال کشور برگزار شده بود، اجرای نمایشات به مناسبت روز جهانی جوانان در باغ بابر شاه و اشتراک در مسابقات والیبال که به مناسبت روز جهانی زن راه اندازی شده بود. همچنان به منظور هماهنگی بیشتر، تفاهنامه‌های میان معینیت جوانان وزارت اطلاعات و فرهنگ، فدراسیون جودو، فدراسیون فوتبال، کرکت بورد، فدراسیون تکواندو، کلب‌های جنوب کابل و فدراسیون ملی اتلتیک خفیفه به امضا رسیده است.

فریده صیدی

د شخصی گتو ترڅنگ، ملي گټې هم باید په پام کې ونیول شي!

ن ورځ د کابل ښار د جوړولو لپاره د خلکو په منځ کې یو رنگی او یو والی ته اړتیا ده، ځکه هر ټولنیز کار په ټولیزه توګه په ښه شانی سرته رسېږي. کابل ښار چې د هیواد پلازمینه او سیاسي مرکز دی اړینه ده چې پاک، سمسور او آباد شي، خو دغه کار هغه مهال ترسره کېدای شي چې، موږ د خپلو شخصي گټو ترڅنګ ملي گټو ته هم پام وکړو. که موږ وغواړو چې کابل ښار یو ځل بیا جوړ او ورغول شي نو پکار ده چې خپل لستونې بد وځو او د خپل ژوند اورنلونکي نسل لپاره د نویو بنسټونو تیره د نورو اړوندو ادارو په مرسته کېږدو او هره برخه یې له سره جوړه کړو. خو دغه کار هم یوه پریکنده هڅه ده اړتیا لری. په هغه اندازه چې دولتي چارواکسی او مسولین، د دې ښار په ودانولو کې مسوولیت لری په هماغه اندازه یې اوسیدونکي هم دا مسوولیت او مکلفیت لری ترڅو ټول په یو غږ لاسونه یو بل ته ورکړي او د ترقی، پرمختګ، سوکالی، او سمسورتیا لپاره یې اوچت ګامونه پورته کړي. که پانګه وال دي نو باید خپله پانګه په داسې لاره ولګوي ترڅو د ښار ټول بنیادونه له بنسټ څخه ورغول شي او هم به ډیر شمیر هیوادوالو ته د کار کولو زمینه برابره شي. که سوداګر یو یا پلورونکي، نیاید د خپلو شخصي

شهر جلوه‌ی از تجدد است

شهرنشینی به آن اطلاق شود، باید در پی بنیاد نهادن «قانون» برای بقاء دوام خود شود و آن قانون هم لاجرم بر اساس مبانی ای سامان خواهد یافت که در وهله اول ناقض استلزامات اجتماعی و اخلاقی زنده گی دهاتی و سنتی باشد و در وهله ثانی برای خویش ساحت ارزش‌های را قائل است که «نو و جدید» به شمار می‌آید تا بدیل آن ساحت ارزشی نو جلوه کند. آن ساحت ارزشی پسین ممکن است از مولفه‌های نظم معنایی هم بهره‌مند باشد و اخلاقیات خاصی را پیشنهاد دهد، بنابراین شهر نشینی ناچار است که فلسفه اخلاق مختص به خود را ارائه کند و در عین حال فلسفه و چرایی گسست خود را شرح دهد. سپوږمې سادات

تکنولوژی را به کف آورد، کوشید مبانی اخلاقی زیستی مختص به آن را هم فراهم آورد، این مبنا، در همان پارادیم گرایش شهری قابل تبیین است. شهرگرایی از این منظر یعنی در معنای وثیق و دقیقی که در نظر ما جلوه می‌کند، می‌تواند ترجمانی از مدرنیته و تجدد باشد و چه بسا عین همان شمرده شود. رابرت پارک، از شهیرترین جامعه‌شناسان شهری می‌گوید: شهر نشان دهنده یک واحد سازمان یافته بیرونی در فضایی است که با قوانین پدید آمده است. حال سؤال این است، آن قانون عطف به کدام مبانی معرفت شناسی، هستی شناختی و فلسفی برپا می‌شود؟ اگر تعریف آقای پارک از شهر را بپذیریم، شهر بدون «قانون» معنا نمی‌یابد، پس هر امری که نام

اگر به این سؤال پاسخ مثبت بدهیم، به قول لویز ویرث، امکان دست یافتن به مفهوم دقیق شهر نشینی را از کف خواهیم داد، چه آنکه «شهر» فقط ساخت فیزیکی بر مبنای جمعیت و نظم اقلیمی یا خصایص تکنولوژیک زیست مدرن روزمره نیست، ما با یک «نظام اجتماعی» مواجه هستیم که برای بقای خود به نقش آفرین‌های گسترده‌های دست می‌سازد. پس ما حوزه تحلیل خود را منطبق با همین وجوه سامان می‌دهیم. بدون شک «شهر» جلوه‌ی از تجدد است. به همین اساس، شهر نشینی معنا و مفهومی دیگر می‌یابد. یعنی، اگر ما قرار است از پدیده‌ی به نام شهر نشینی سخن بگوییم، امکان اینکه از آن تنها به عنوان یک نو شدن زنده گی یاد کنیم وجود ندارد. درست است که شهرنشینی در بطن مفهومی خود، دلالت بر گرایش روز افزون به شهرها، ایجاد آن‌ها و گسترش مادی آن‌ها دارد، اما زیربنای عقیدتی این گرایش چیست؟

در غرب، رشد شهرها در کنار همه دلایل اقتصادی و سیاسی، یک عامل مهم دیگری هم داشت و آن میل و کشش انسان به پشت سر نهادن استلزامات اخلاقی، زیست جماعتی و اجتماعی خاص بود. انسان غربی، هنگامی که

ده شهر پاک در جهان

ایرلند و استرالیا رقابت سالانه را در زمینه انتخاب شهرهای پاک برگزار می کنند، اما این رقابت بیشتر یک رقابت مهیج و کوچک است. رقابتی که البته سایر شهرهای دنیا را نیز تشویق می کند تا به سمت الگوی شهر پاک قدم بگذارند. همه ساله شرکت سرمایه گذاری «مرسر» در زمینه پاک ترین شهرهای جهان رتبه بندی های انجام می دهد که در آخرین گزارش این شرکت ۲۲۱ شهر جهان مورد ارزیابی قرار گرفتند و بر اساس کیفیت زنده گی و پاکیزه گی هوا و ملاک هایمانند دسترسی به آب آشامیدنی سالم، سیستم فاضلاب، آلودگی هوا، سیستم حمل و نقل عمومی رده بندی شدند، بر اساس این رده بندی ها، ده شهر پاک جهان چنین معرفی شده اند:

در این شهر مناطقی صرفاً برای حفاظت از محیط زیست در نظر گرفته شده و مالیات خرید موثرهای دیزلی که با فلتراهای مخصوص مجهزند، کاهش یافته است.

۴- آدلاید، استرالیا
تنها نماینده استرالیا در بین ده شهر پاک جهان محسوب می شود که در زمینه بازیافت و به حداقل رساندن زباله های تولیدی موفق بوده است.

۵- مینیاپولیس امریکا
گروه کاری محیط زیست در امریکا این شهر را یکی از ده شهر بزرگ امریکا از نظر پاکیزگی اعلام کرده است. این شهر در زمینه کنترل مواد شیمیایی و آلودگی ناشی از

- ۱- اسلو، نروژ
هیچ واحد صنعتی در شهر اسلو وجود ندارد، کیفیت هوای این شهر در فصل تابستان عالی بوده، اما در فصل زمستان آلودگی این شهر بیشتر می شود.
- ۲- کوبه، جاپان
شهر کوبه جاپان یکی از پاک ترین شهرهای جهان از نظر فکتورهای مانند محیط زندگی و سواد است. میزان سواد در این شهر تقریباً صد درصد بوده و میزان آلاینده گی موثرهای موجود در این شهر کنترل شده و بسیار پایین است.
- ۳- کپنهاگ دنمارک

آن ها موفق بوده است.

۶- ولینگتون، نیوزلند
این شهر توانسته با بکارگیری صنعت نوین، آلاینده گی ناشی از موثرهای این شهر را کاهش دهد. سطح دی اکسید نیتروژن در این شهر عالی است.

۷- هلسینکی، فنلاند
این شهر همچنین آلودگی صنایع خود را نیز به میزان قابل ملاحظه ای طی یک دهه اخیر کاهش داده است.

۸- اوتاوا، کانادا
شهر اوتاوا در زمینه کیفیت آب ممتاز است. تجهیزات آبرسانی در این شهر توانستند نمره عالی صد درصد کسب کند.

۹- هونولولو، هاوایی
در حالیکه هاوایی با دودهای آتشفشانیاش در دنیا معروف است اما این شهر توانسته آلاینده گی های ناشی از این دود را کاهش داده و به فهرست ده شهر پاک جهان راه پیدا کرده است.

۱۰- کالگری، کانادا
شهر کالگری رتبه نخست را در این فهرست از نظر کیفیت هوا و پاکیزگی به دست آورده است. این شهر توانسته تولید زباله خود را به حداقل برساند. رشد اقتصادی و توسعه جمعیت هم مانع اجرای برنامه های زیست محیطی در کالگری نشده است.

سیوزمی سادات

دیناری فرهنگ نشون، دیناروالی په وړاندې ستونزه بل کیري

په هر هغه هیواد او ټولنه کې چې، دیناری فرهنگ وده کړې او په خلکو کې دیناری فرهنگ لورې کېږي ته رسېدلی وي، نو خامخا به د هغه هیواد په دیناری چارو کې دپام وړ پرمختګونه شوي وي او ښکلا، مسورتیا او پاک وایي له ورايه پکې ښکاري ځکه د داسې هیوادونو وګړي د خپل ژوند له لمریو څخه له دیناری فرهنگ سره بلد شوي او د ژوند تر پایه هغه په پام کې نیسي. که چېرې یې مخې ته یو کاغذ، پلاستیک او نورې غځلې راشي نو هر موږ هغه پورته کوي او په ټاکلو ځایونو کې یې اچوي ځکه دا نه غواړي چې، ښار او چاپیریال یې ککړ او نا پاکه وي. خو په کومو هیوادونو کې چې، جنگ جګړې او نور کړکېچونه تیر شوي وي او یا خو روان وي نو هلته کې خامخا د دیناری فرهنگ په عملي کولو کې ځینې نیمګړتیاوې موجودې وي. زموږ هیواد افغانستان یو له هغو هیوادونو څخه شمیرل کېږي چې څه کابو څلور لسیزې جګړې پکې تیرې شوي او اوس هم دوام لري، نو همدا وجه ده چې دیناری فرهنگ دخلکو له پامه غورځېدلی او هیڅ راز پاملرنه ورته نکېږي او یا دا چې ډیرې خلک ورسره بلدتیا لري او حتا په دې نه پوهېږي چې دیناری فرهنگ څه ته وایي. نو له همدې کبله زموږ په هیواد په تیره بیا کابل ښار کې دیناری ستونزې ډیرې دي. خو پدې وروستیو کلونو کې اړوندې ادارې په تیره کابل ښاروالی هلي و کړې ترڅو ددغو ستونزو مخه ونیسي، خو دا چې

خلک دیناری فرهنگ ته پام نکوي، تر اوسه پورې اړوندې ادارې په دې ندي بریالی شوي ترڅو په ښار کې نظم او سمسورۍ رامنځته او ښار د کثافتاتو او نورو ککړتیاوو له شتون څخه پاک کړي. خو یو شمېر چې د دیناری فرهنگ په رواجولو او دهغه په بیا پیاوړتیا کې مرسته کولای شي هغه د هیواد رسنی دي. دا د شکر ځای دی چې نن ورځ زموږ په هیواد کې یې شمېره جلايي، انځوریزې او اوریدونکې رسنۍ په فعالیت لگيا دي، که چېرې دغه شمېر رسنۍ د خپلو نورو پروګرامونو ترڅنګ، خلکو ته د دیناری فرهنگ په هکله معلومات وړاندې کړي نو کیدای شي چې تر ډیر حده پورې په دخلکو ذهنونه روښانه او له دیناری فرهنگ سره په بلدتیا پیدا کړي. خو شته داسې رسنۍ ددې پرځای چې، د دیناری فرهنگ په هکله خلکو ته معلومات او لارښوونې وړاندې کړي ځینې دولتي ادارې اېه تیره کابل ښاروالی، د دیناری ستونزو په له منځه وړلو کې کمزوري بولي او هغه تل تر نیوکو لاندې نیسي، حال دا چې اوس مهال کابل ښاروالی تر بل هر وخته پیاوړي شوي، خو دځینو ښاروالانو د دیناری فرهنگ کمزورۍ ښاري. نو په پای کې به ښه دا وي چې دا شان رسنۍ دې له اړوندو ادارو سره د مرستې په توګه د دیناری فرهنگ په هکله خلکو ته معلومات وړاندې کړي او خلکو ته دې دا وښيي چې، دیناری فرهنگ د ښاري ستونزو په له منځه وړلو کې څومره اغېزناک ثابت کیدای شي. ناصري

د معیاري ښارونو له بنسټونو سره د کابل ښار لنډه پر تله

انجنیر وحید الله

دا پدې مانا نده چې هلته د نورو مذاهبو او ولایتو وګړو ته د ژوند کولو حق نشته، بلکې دا د دوی د رسومو او ژبیزو لهجو د نړدیوالي په مانا ده.

د ښارې پراختیا دویم معیار د ژوندانه کیفیت په ګوته شوی دی چې پکې کلنی عاید، د سپما کچه، د ژوندانه، روغتیا او روزنې امکانات، د عمر کچې او هیلو په څیر ځانګړنې په نظر کې نیول کېږي. پورته ځانګړنې تر ډیره حده په پلازمینه کې تامین دي. د هیواد د نورو ښارونو په پرتله د استوګنو د عاید کچه لوړه ده. سپما د عاید له ډیروالي سره نیغ په نیغه اړیکې لري. د روزنې او روغتیا چوپړونو امکانات هم تر نورو ښارونو ډیر دي، خو لا هم ستونزه د ژوندانه په آسټاتیاوو او ځینو نورو امکاناتو کې ده چې، ښاریان ترې سر ټکوي.

د تولید کچه د ښارونو د پراختیایي کچې د اندازې یو بل معیار دی. نړیوال ښارونه هڅه کوي چې د خپلو کارګرو او مالونو د تولیدات کچه لوړه کړي خو د دریمې نړۍ ښارونه تر ډیره مصرفي او خدماتي بڼه لري. په دې ډول ښارونو کې شاوخوا ۵۰ سلنه بوختیا غیر رسمي دي، له همدې امله پکې د

پرمخ تللي هیوادونه هڅه کوي چې خپل ښارونه د ودې په شپږو بنسټیزو ځانګړنو برابر کړي. دا ځانګړنې په ۲۰۱۳ کال کې د ملګرو ملتونو د استوګنې د پروګرام (یو این هابیتات) له خوا مطرح شوي چې د همدې معیارونو له مخې د ښارونو د ودې کچه ارزول کېږي.

د ښاري ودې لومړی اصل ټولنیز تشکیل او د فرستونو برابرې ده. یو ښار هغه مهال د پراختیا په معیاري حالت کې دی چې ټولنیز عدالت پکې تامین وي او د هر قوم، دین، جنس، عمر او بیلابیلو شرایطو وګړي پکې د ژوند کولو او برخلیک ټاکنې حق ولري، له نیکه مرغه چې کابل ښار نن ورځ له دې اصله څخه برخمن دی، ځکه هېڅ هیوادوال د تبعیض او تعصب له موضوع سره په ښکاره ډول ندی مخ شوی، د ټولو ولایتونو وګړي پکې په مساوي توګه له ټولو ښاري حقوقو برخمن دي. دا ټکی باید له پامه ونه غورځوو چې د ښار په ځینو برخو کې د یو مشخص سمت یا زون هیوادوال په ډله ایز ډول استوګن دي. د بیلګې په توګه د ښار ختیځه څنډه د ختیځوالو هیوادوالو له اکثریت برخمنه ده او یا هم د پرچي سیمه په اکثریت ډول له هزاره ورونیو څخه اباده ده.

وراندې لومړی د کار جواز وړ کول کېږي خو په خصوصي سکتور کې دا تشه ډیره ده او په لږه کچه کارکوونکي له دې جوازه برخمن دي. بل عامل یې چاپیریالي ثبات دی، له دې

بیمې او جواز کچه په دقیقه توګه نه معلومیږي. کابل ښار هم په وروستیو کې د تولیدي کچې له مخې بوخت ښار دی، د کاري جوازونو ستونزه په دولتي برخه کې حل ده. دولتي کارکوونکي ته تر کار

با متخلفان نظم و اصول شهری ...

بزودی از ساخت و سازهای غیرقانونی، غصب ساحات سبز و پیاده‌روها و دیگر ملکیت‌های عامه جلوگیری می‌شود. وی افزود که برنامه‌های متعدد از قبیل اجرای برنامه‌های زیبا سازی شاروالی کابل در ساحات مختلف رویدست گرفته شده است. شاروال کابل روی اقدامات و تدارک پلان‌های عملیاتی کمیته نظم شهری در نواحی مختلف باردیگر تاکید کرد و گفت که متخلفان باید مورد پیگرد قرار گیرند. شاروال کابل از همه شهروندان بخصوص اصناف و کسانی که مصروف اعمار ساختمان هستند، خواست تا هرچه زودتر فعالیت شان را مطابق اصول و قوانین شهری تنظیم نمایند در غیر آن با متخلفان برخورد جدی و قانونی صورت می‌گیرد.

په شپږمه او ۱۳ مې ناحیو کې د بناري نظم عملیاتي ...

د تیرې یکشنبې په وځ د لړم میاشتې په ۱۱ مه نیټه، د شهید مزاری څلور لارې او برجي ته غځیدلي سرک، زرغونې سیمې او پلې لارې نورو ناحیو کې هم په بیرې سره روانې دي. له غیر قانوني تاسیساتو، نامنظمو اعلانونو، غیر قانوني غرفو او نورو خنډونو څخه پاک شول. د دغه پلان د پلې کیدو چارې د کابل بنار په نورو ناحیو کې هم په بیرې سره روانې دي.

شاروال کابل از مندوی ...

مسوولان و دکانداران مندوی کابل بحث و تبادل نظر نمود. شاروال کابل در قسمت ایجاد نظم و بهبود وضعیت مندوی کابل، چون مصوونیت فضاهای تجارتي و مارکیت‌ها، بهسازی سرک‌های مندوی، رنگ آمیزی مارکیت‌ها، تنظیم لوحه‌ها، انتقال مالگدام‌ها از ساحه مندوی که یکی از عوامل آتش سوزی‌ها بوده و باعث ازدحام بیش از حد در این ساحه می‌باشد، موجودیت دست فروشان و کراچی‌ها و ده‌ها موارد دیگر در مندوی کابل تاکید و هدایت داد. شاروال کابل گفت که ما با طراحی فعالیت‌های معیاری مراکز تجارتي، از یکسو در تشویق فعالیت‌های متشعبین توجه داریم و از جانب دیگر دکانداران در تامین نظم پایدار سهیم شونند. شاروال کابل در تطبیق برنامه‌های این اداره خواستار همکاری دکانداران مندوی کابل شد که از جانب دکانداری مندوی کابل جواب مثبت داده شد. قرار است برنامه‌های شاروالی کابل در قسمت تنظیم ساحه مندوی کابل در آینده نزدیک روی دست گرفته شود.

واژه گل در سروده ...

است. لاله میان کشت بخندد همی ز دور چون پنجه‌ی عروس به حنا شده خضیب

چون لاله سرخ گشت رخ من زخون تو زان پس که زرد بود چو دینار جعفری گاهی لکه سیاه رنگی که در درون لاله به شکلی داغ وجود دارد، سیاه دلی و دلسوختگی را نشان می‌دهد.

دل ما به دور رویت زچمن فراغ دارد که چو سرو پای بندست و چو لاله داغ دارد

سوسن: سوسن گلی است سپید رنگ که گلبرگ‌های آن، شباهت زیادی به زبان دارد و درعین زبان داشتن خاموش است. خاموشی زبان سوسن، کنایه از سکوت و مهر به دهان داشتن است.

بسان سوسن اگر ده زبان شود حافظ چو غنچه پیش تو اش مهر بر دهان باشد

چو سوسن صد زبان داری زبان درکش از این زاری ز غنچه بسته لب بشنو ز خاموشان خبر باری

د معیاري بنارونو له بنستونو سره ...

چاپیریال له یو ستر گواښ سره مخ دئ چې بناریان پکې له ورغتیایي پلوه خوښ ندي. بل معیار یې د بیخ بنسټونو (Infrastructure) شتون دئ. بنسټ د آبادی او پرمختیا اساس دئ، د هرې برخې لپاره یو بنسټ د پرمختگ زینه ده، له بده مرغه چې پخواني بنسټونه مو د جگړو له امله ویجاړ شوي، خو په وروستیو څو لسیزو کې بیلابیلو سکټورونو د دې حیاتي اړتیا لپاره کوټلي کامونه پورته کړل او گڼې پروژې یې پلې کړې. دې سازمان په ۲۰۱۶ ز کال کې د بناري پراختیا یو بل اړین اصل هم وړاندې کړ چې بنه حکومتولي یې بولي. د بنسې حکومتولي گټه داده چې، بناریان له حکومتي ملاتړه برخمن وي، خو په دریمه نړۍ کې بناروالی د خپلو پلانونو د پلې کولو لپاره د مناسبو بدیلو لارو پرځای قاطع دریځ نیسي، چې په ټول

پوښتونو کې د خلکو نظر ته درناوی نکوي او بناریانو ته د طرحو په ترسره کولو کې هیڅ رول نه ورکوي. له نیکه مرغه د کابل بنار اوسنی وضعیت د بنه والسي او معیاري کیدو په لور روان دئ، که چیرې ترلاس لاندې پلانونه د عمل جامه واغوندي، لري نده چې له بناري څانگرو به بناریان خونندو اخلي. د شفافیټ، پاور، مشارکت او قانونمندی معیارونه د وروستیو تازه پلانونو حیاتي برخې دي.

مبارزه با آلوده گی هوا به کار همگانی نیاز دارد

شاروالی کابل در این زمینه فعالیت‌های گسترده را روی دست پرورده

بحث را با این پرسش آغاز می‌کنیم که چرا محیط زیستی دستخوش فراموشی، بی‌میلانی و بی‌پروایی ها قرار گرفته و چرا آلوده گی هوا به دغدغه کلانی در شهر مبدل شده، به خصوص در فصل سرما آلوده گی هوا د مار از روزگار شهروندان بر میاورد؟ هرچند پدیده آلوده گی محیط زیستی تقریبا جهان شمول بوده است، اما این که چرا شهر زیبای کابل، طراوت، زیبایی، گوارایی خود را به مرور زمان از دست داد و روی آسمان نیلگون آن غبار آلوده گی ها خط کشیده است عوامل و دلایل فراوانی وجود دارد، که می‌توان از بروز جنگ‌ها، خشک سالی‌ها، قطع درختان، اعمار ساختمان‌ها در دامنه‌ها و تپه‌ها و ساحات سبز، ازدیاد و تراکم روز افزون نفوس، استفاده از تیل‌های بی‌کیفیت و گشت و گزار موترهای کهنه و فرسوده، نبود برق دوامدار، استفاده از جنراتور ها و بی‌پروایی برخی از شهروندان در تامین نظافت نام برد که دغدغه های محیط زیستی را به وجود آورده، به خصوص در فصل سرما و استفاده از دغال سنگ، چوب و رابرو سایر اشیاى مضـره، سلامتی شهروندان را بیشتر به مخاطره می‌اندازد. حفاظت از محیط زیست، بدون شک به کار همه گانی و مشترک نیاز دارد که افزون بر ادارات، و نهاد های دولتی شهروندان بیشتر می‌توانند، نقش خوبی را انجام دهند.

بیش از دوازده کیلو متر سرک در ناحیه سیزدهم به بهره‌...

سهولت‌های زیستی و ترانسپورتی در ساحات مختلف ساحه برچی فراهم گردیده، پس لازم است باشندگان محل در حفظ و نگهداشت سرک‌های ساخته شده توجه جدی مبذول بدارند. این سرک‌ها که به طول ۱۲،۳۸ کیلومتر با عرض ۷ الی ۴ متر ساخته شده است، شامل ساخت آبروها، یکتار جاده، در ساحات شهرک زیارت قرآنکریم، مهدیه، چهل دختران، دوازده امام و جعفریه الی لب جر قلعه قاضی و سرک چهل دختران می‌باشند.

زوی شاروال کابل افتتاح و به بهره برداری سپرده شد. در این مراسم شاروال کابل با یاد آوری از آغاز کار پروژه‌های جدید در ساحات محروم گفت: با ساخت این سرک‌ها در کنار کاهش آلوده گی محیطی،

برگزاری ختم قرآن کریم به مناسبت میلاد پیامبر بزرگ اسلام

به منظور بزرگداشت از میلاد با سعادت پیامبر بزرگ اسلام و ناجی بشریت، حضرت محمد (ص) بابرگرای ختم قرآن عظیم الشان در سالون مجالس شارهوالی کابل تجلیل بعمل آمد در این مراسم رهبری شارهوالی کابل، رؤسا و کارکنان این نهاد حضور داشتند، ضمن ختم قرآن عظیم الشان به روح و روان سرور کائنات و اصحاب شان از بارگاه خداوند متعال برای برقراری صلح، آرامش و آبادی در کشور نیز دعا نمودند.

شارهوال کابل از مندوی کابل بازدید کرد

محمد داود سلطان زوی شارهوال کابل، از مندوی کابل بازدید کرد. شارهوال کابل در دستفروشان و کراچی های سیار که باعث بی نظمی در مندوی کابل می گردید، با برداشتن موانع سرک ها و پیاده روها، تنظیم مورد توقف ساخت و سازهای غیر قانونی،

د وزیر محمد اکبر خان پارک د بیارغونې کار دوام لري

د شنو سیمو د پراخیدو او ښکلا رامنځ ته کولو په موخه، د لسمې ناحیې اړوند وزیر محمد اکبر خان پارک د بیارغونې کار خپل وروستی پړاو ته رسیدلی چې ډیر ژر به بشپړ او کتې اخیستې ته وړاندې شي. د یاد پارک په بیارغونه کې، د خړوب سیستم جوړول، نل لیکو او چمن کاری شامل دي چې، په ټوله کې ۳۶۴۵۰ متر مربع پراخوالی لري او ۱۶۵۰ متر مربع چمن پکې کرل کیږي. دغه راز په یاد پارک کې ۱۳۵۰ ونې شته چې د پارک د زرغونتیا او ښکلا لامل شمیرل کیږي او دغه راز د ۱۵۰۰ مترو په اوږدوالي

سره د نل لیکو په سیستم هم کار روان ده. دا پارک د کابل ښار له مهمو پارکونو څخه شمیرل کیږي، په همدې موخه کابل ښارهوالی له خپلو ښاریانو غوښتنه کوي چې په ساتنه کې یې خپل ښاري مسؤلیت ادا کړي.

د څلورمې ناحیې نولسم گذر ته نوی وکیل وټاکل شو

ناحیو کې پلې کیږي چې وکیلانو یې استعفا ورکړې وې، مړه شوي وي او یایې په اړه خلک شکایت ولري. د گذر وکیلانو د ټاکلو دا لړۍ به د کابل په ټولو ناحیو کې پلې شي.

د گذر وکیلانو ټاکنو د نوي مقررې له مخې او د ټاکنو څارونکو بنسټونو په محضر کې، ښاغلي حاجي زرګی د ۲۶۳ شفافو رایو په ترلاسه کولو سره د څلورمې ناحیې د نولسم گذر وکیل وټاکل شو. د گذر وکیلانو د ټاکلو پروسه لومړی په هغو

د کابل ښارهوالی خبرتیا!

کابل ښارهوالی پریکړه کړې چې د کابل ښار په کچه ټولې لوجې اوسوداگریز اشتهارات تنظیم کړي، په همدې موخه په پام کې لري چې په پلونو، ونو او هغو ځایونو کې چې، د ښاري بې نظمی لامل ګرځي، د اعلانونو او نورو ورته اشتهاراتو له خړولو څخه مخ نیوی وکړي.

نو له همدې امله په کابل ښار کې د اصنافو ټولو فعالیت کوونکو، متشبینو، حکمي او حقوقي اشخاصو ته خبر ورکوي، چې خپل غیر منظم اشتهارات منظم او اصلاح کړي، له دې پرته د ښاري نظم عملیاتي پلان له مخې او د غوره لارو چارو په موندلو او پلي کولو سره به د غیر منظمو اعلانونو له خاوندانو سره چې، د ښار بڼه یې بدرنگه کړې جدي او قانوني چلند وشي بیا به د شکایت حق ونلري.

کابل ښارهوال د گذر وکیلانو شورا له رئیسانو سره ولیدل

کابل ښارهوال محمد داود سلطانزوی د یوې ناستې په ترڅ کې د گذر وکیلانو شورا له یو شمیر رئیسانو او د گذر وکیلانو سره په یو لړ مواردو، په ځانګړې توګه د ښاري نظم عملیاتي پلان د پلي کیدو او تپاتې ښاري نظم په اړوند خبرې اترې وکړې. په دې لیدنه کې کابل ښارهوال د ښارهوالی په پروګرامونو باندې رڼا واچوله وویل: د گذر وکیلان د ښاریانو له کابل ښارهوالی د هر راز مرستې ژمنه وکړه.

اطلاعيه ها

برویت نشر اعلان اجاره دهی یک باب پارکینګ جوار صرافي حمید به مساحت (۹۵۰) متر مربع واقع فروشگاه مربوط ناحیه دوم شارهوالی کابل دارای شماره مشخصه داوطلبی: ۰۰۷۶/۱۳۹۸ ۰۰/۰۰۰/۰۰ محترم فیصل ولد عبدالرحیم در جلسه مزایده (آفرهای سربسته) با ارایه بلند ترین قیمت ماهوار مبلغ (۶۰۰۰۰۰) افغانی برنده گردید. با وجود تماس های مکرر حاضر به عقد قرارداد نمیگردد. موضوع به استبدان شان رسانیده می شود اگر الی پنج یوم بعد از تاریخ نشر اعلان حاضر نگردد پول تضمین شان ضبط میگردد آنگاه حق شکایت را ندارد.